

POSEBNI SAVETNICI MINISTARA

Propisi i stanje u kontekstu preporuke GRECO iz 5.
kruga evaluacije (drugi presek)

Transparentnost Srbija, decembar 2025.

Stavovi izrečeni u ovoj analizi pripadaju isključivo Transparentnosti Srbija i njenim saradnicima i ne predstavljaju nužno zvaničan stav Misije OEBS-a u Srbiji.

Sadržaj

O analizi	2
GRECO preporuka.....	2
Zakonski okvir.....	3
Zakon o Vladi	3
Zakon o državnoj upravi	3
Zakon o predsedniku Republike	4
Akt vlade	4
Strateški antikorupcijski akti	5
Strategija i prvi Akcioni plan	5
Predlog novog Akcionog plana	6
Podaci - aktuelno stanje	8
Šta je traženo	8
Ko (ni)je odgovorio	8
Predsednički savetnici	9
Generalni sekretarijat smatra podatke tajnim	9
Ministarski savetnici.....	10
Opšta statistika	10
Osnovni podaci o savetnicima	11
Promena ministra – promena prakse	11
Kvalifikacije	13
Predlozi i moguća rešenja	17
Ponovljeni predlozi TS	17
Nacrt dopuna Zakona „na ledu“	18
Prilog: Linkovi ka odgovorima na zahteve:.....	21

O analizi

Ova analiza urađena je u okviru projekta „*Pružanje podrške civilnom društvu u praćenju sprovođenja preporuka GRECO petog kruga, kao i analize antikorupcijskih zakona i nadzora civilne službe u cilju prevencije korupcije*”¹. Ona predstavlja drugi presek stanja. Prvi presek, odnosno prva analiza, objavljen je u aprilu 2024. godine. Ta analiza sadržala je podatke o savetnicima angažovanim od 26. oktobra 2022. godine, kada je izabrana Vlada Srbije, kao i o onima koji su imenovani pre tog datuma, a nastavili su da obavljaju dužnost.

Ova analiza bavi se savetnicima angažovanim posle izbora Vlade 17. aprila 2025. i onima koji su imenovani pre tog datuma, a i dalje su angažovani.

Posebni savetnici su predmet analize nastale u okviru projekta posvećenog preporukama GRECO iz 5. kruga evaluacije jer se među njima nalazi i ona koja se odnosi upravo na savetnike Vlade i posebne savetnike ministara. GRECO je, naime, preporučio da se obezbedi transparentnost informacija o tome ko su sve savetnici javnih funkcionera i koji je zakonski osnov njihovog angažmana. Transparentnost Srbija je stoga analizirala stanje u ovoj oblasti – na koji način je regulisana, ko su savetnici, po kom osnovu su angažovani i kakvo je stanje u vezi sa transparentnošću tih podataka.

GRECO preporuka

U evaluacionom izveštaju koji je usvojio GRECO na plenarnom zasedanju 21.-25. marta 2022. godine, (Peti krug evaluacije - Sprečavanje korupcije i unapređivanje integriteta u okviru organa centralne vlasti (na najvišim izvršnim funkcijama) i organa za sprovođenje zakona), među 24 preporuke nalaze se i sledeće:

ii. da (i) šefovi kabineta i savetnici (uključujući savetnike predsednika) prođu proveru integriteta kao deo njihovog angažovanja, radi izbegavanja i upravljanja sukobima interesa; (ii) **imena i oblast nadležnosti svih savetnika u Vladi i u kabinetu predsednika budu javno i lako dostupni;**

iv. (i) **da delokrug Zakona o sprečavanju korupcije bude proširen tako da obuhvati sva lica na najvišim izvršnim funkcijama (LNIF), uključujući šefove kabineta predsednika i potpredsednika Vlade, kao i specijalne i vladine savetnike;** (ii) da se usvoji kodeks ponašanja koji se primenjuje na LNIF, koji obuhvata pitanja integriteta (npr. sukob interesa, kontakte sa lobistima i trećim licima, ograničenja po prestanku radnog odnosa, itd), praćen sankcijama za kršenja i odgovarajućim praktičnim uputstvima; i (iii) da se izradi odgovarajući dokument o ponašanju za predsednika (stav 43);

¹ Projekat prati sprovođenje preporuka datih u petom krugu evaluacije GRECO, usvojene 5. marta 2022. Projekat je podržala Misija OEBS-a u Srbiji. Izneti stavovi ne odražavaju nužno stavove Misije OEBS-a.

Zakonski okvir

Zakonski okvir nije menjan nakon objavljivanja prve analize, u aprilu 2024. godine.

To znači da je status posebnih savetnika i dalje zakonski uređen Zakonom o Vladi ("Sl. glasnik RS", br. 55/2005, 71/2005 - ispr., 101/2007, 65/2008, 16/2011, 68/2012 - odluka US, 72/2012, 7/2014 - odluka US, 44/2014 i 30/2018 - dr. zakon), Zakonom o državnoj upravi ("Sl. glasnik RS", br. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 i 30/2018 - dr. zakon), Zakonom o predsedniku Republike ("Sl. glasnik RS", br. 111/2007) i Odlukom Vlade o broju posebnih savetnika i merilima za naknadu za njihov rad (broj 121-955/2021).

Zakon o Vladi

Kabinet predsednika Vlade i kabinet potpredsednika Vlade

Član 27

Predsednik Vlade i potpredsednici Vlade imaju kabinete, koji po njihovom nalogu vrše stručne i druge poslove za njihove potrebe. Predsednik i potpredsednik Vlade mogu unutar kabineta imenovati savetnike.

Radni odnos u kabinetu zasniva se na određeno vreme, dok traje dužnost predsednika Vlade odnosno potpredsednika Vlade. Prava i obaveze savetnika koji ne budu zasnovali radni odnos uređuju se ugovorom, prema opštim pravilima građanskog prava, a naknada za rad prema merilima koja odredi Vlada.

Kabinete vode šefovi kabineta, koje postavljaju i razrešavaju predsednik Vlade odnosno potpredsednik Vlade.

Šefu kabineta prestaje mandat sa prestankom mandata predsednika Vlade odnosno potpredsednika Vlade, ostavkom ili razrešenjem.

Zakon o državnoj upravi

Posebni savetnici ministra

Član 27

Ministar može imenovati najviše tri posebna savetnika.

Posebni savetnik ministra po nalogu ministra priprema predloge, sačinjava mišljenja i vrši druge poslove za ministra.

Prava i obaveze posebnog savetnika ministra uređuju se ugovorom, prema opštim pravilima građanskog prava, a naknada za rad prema merilima koja odredi Vlada.

Broj posebnih savetnika ministra određuje se aktom Vlade za svako ministarstvo.

Zakon o predsedniku Republike

Objavljivanje pravnih akata predsednika Republike

Član 25

Ukazi se objavljuju u "Službenom glasniku Republike Srbije", izuzev ukaza kojima se postavljaju, unapređuju i razrešavaju oficiri Vojske Srbije.

U "Službenom glasniku Republike Srbije" objavljuju se odluke kojima predsednik Republike raspisuje izbore za narodne poslanike, predlaže Narodnoj skupštini kandidata za predsednika Vlade, imenuje generalnog sekretara predsednika Republike, šefa Kabineta predsednika Republike, savetnike predsednika Republike i druge funkcionere u Generalnom sekretarijatu predsednika Republike, kao i drugi pravni akti za koje predsednik Republike odluči da se objave.

Objavljivanje pravnih akata predsednika Republike u "Službenom vojnom listu" uređuje se posebnim propisom.

Šef Kabineta predsednika Republike i savetnici predsednika Republike

Član 28.

*Pored generalnog sekretara i zamenika generalnog sekretara, poslove koji su neposredno povezani s funkcijom i nadležnostima predsednika Republike izvršavaju šef Kabineta predsednika Republike i **savetnici predsednika Republike.***

Šef Kabineta predsednika Republike i savetnici predsednika Republike jesu funkcioneri koje imenuje i razrešava predsednik Republike.

Šefu Kabineta predsednika Republike i savetnicima predsednika Republike prestaje funkcija ako podnesu ostavku, ako budu razrešeni ili kad novi predsednik Republike položi zakletvu.

Akt vlade

Iako Zakon o državnoj upravi propisuje da ministar može imenovati najviše tri posebna savetnika, Odluka o broju posebnih savetnika i merilima za naknadu za njihov rad propisala je, međutim, da svi ministri mogu imenovati najviše tri savetnika, a ministar prosvete i ministar nauke i tehnološkog razvoja – četiri posebna savetnika. Propisano je i da ministri bez portfelja mogu imenovati jednog posebnog savetnika. Akt je propisao i da posebni savetnici nisu u radnom odnosu u ministarstvu, već se njihova prava i obaveze uređuju ugovorom, prema opštim pravilima građanskog prava.

Akt Vlade šturo definiše i platu, odnosno naknadu za savetnike: Naknada za rad posebnih savetnika zavisi od složenosti, značaja i obima njihovih poslova i od značaja oblasti za koju su zaduženi.

Naknada za rad posebnih savetnika ne može biti veća od iznosa koji se dobija množenjem neto osnovice i koeficijenta za obračun plate onog savetnika potpredsednika Vlade koji je u radnom odnosu u Vladi.

Strateški antikorupcijski akti

Strategija i prvi Akcioni plan

Vlada Srbije usvojila je 25. jula 2024. godine Nacionalnu strategiju za borbu protiv korupcije za period od 2024-2028. godine ("Sl. glasnik RS", br. 63/2024). U uvodnom delu Strategije stoji da je jedan od očekivanih efekata da njeno sprovođenje doprinese ispunjavanju 14 prelaznih merila za Poglavlje 23: Pravosuđe i osnovna prava, koja se odnose na Potpoglavlje: Borba protiv korupcije, **a posebno prelazna merila koja se odnose na usaglašavanje normativnog okvira u skladu sa GREKO (Grupa država Saveta Evrope protiv korupcije) preporukama.**

Preporuke čije se ispunjavanje posmatra u ovoj analizi predviđene su za ispunjavanje kroz mere i aktivnosti propisane Akcionim planom za period 2024-2025. godine.

U Strategiji se u poglavlju „Pregled i analiza postojećeg stanja“ konstatuju nalazi i preporuke iz evaluacionog izveštaja GRECO-a: „U Petom krugu evaluacije, Izveštaj sadrži 24 preporuke koje imaju za cilj sprečavanje korupcije i jačanje integriteta u centralnim organima vlasti (najvišim izvršnim funkcijama) i organima za sprovođenje zakona. Kada su u pitanju preporuke GREKO iz Petog kruga evaluacije, Republika Srbija treba da preduzme mere za sprečavanje korupcije u odnosu na osobe na najvišim funkcijama u izvršnoj vlasti, uključujući predsednika Vlade, ministre, državne sekretare, pomoćnike ministra, šefove kabineta predsednika i potpredsednika Vlade i posebne savetnike ministara i savetnike predsednika i potpredsednika Vlade, kao i predstavnike policije, ali i da pojača svest o obuci u oblasti zaštite uzbunjivača. Veza između pojedinačnih preporuka i Strategije borbe protiv korupcije navedena je u delovima u kojima se obrađuju posebni ciljevi i mere“

U navedenom poglavlju, „Posebni ciljevi i mere“, u okviru posebnog cilja 1 (Unapređenje normativnog okvira radi efikasnijeg sprečavanja i suzbijanja korupcije) nalazi se mera **„Unapređenje normativnog okvira radi otklanjanja rizika od nastanka korupcije u postupcima izbora/imenovanja i zapošljavanja i napredovanja u javnom sektoru, uključujući i lokalnu samoupravu“.**

Tu se navodi da je potrebno da proveru integriteta, preporučeno u izveštaju GRECO-a (preporuka II) za ministre, treba da prođu i njihovi šefovi kabineta i savetnici.

Na ovom mestu se, međutim ne pominje da preporuka GRECO-a obuhvata i savetnike predsednika Republike. Ne pominje se ni drugi deo ove preporuke – da „imena i oblast nadležnosti svih savetnika u Vladi i u kabinetu predsednika budu javno i lako dostupni“.

U okviru istog posebnog cilja mera **„Unapređenje normativnog okvira radi smanjivanja mogućnosti koruptivnog ponašanja u javnom sektoru i u odnosu javnog i privatnog sektora“** odnosi se na preporuku IV izveštaja GRECO: „Zakon o sprečavanju korupcije ne propisuje obavezu objavljivanja podataka o primeni mehanizma procene rizika korupcije u propisima, tj. obavezu objavljivanja mišljenja Agencije za sprečavanje korupcije i podataka o postupanju organa državne uprave po mišljenjima Agencije. Otklanjanje ovih nedostataka u skladu je sa preporukom III iz Petog evaluacionog kruga GREKO, preporukom IV iz Petog evaluacionog kruga GREKO, preporukom XI Petog evaluacionog kruga GREKO, kao i preporukom XII Petog evaluacionog kruga koje podrazumevaju usvajanje strateškog dokumenta za **sprečavanje korupcije među licima na najvišim izvršnim funkcijama, usvajanje Kodeksa ponašanja koji se primenjuje na lica sa najvišim izvršnim funkcijama, uvođenje obaveze prijavljivanja sukoba interesa od strane lica na najvišim izvršnim funkcijama, kao i propisivanje pravila o ograničenju po prestanku radnog odnosa za lica na najvišim izvršnim**

funkcijama. S tim u vezi kroz Akcioni plan za period 2026-2028. godine, potrebno je predvideti aktivnosti koje podrazumevaju analizu potreba i mogućnosti za eventualno usvajanje strateškog dokumenta za sprečavanje korupcije **među najvišim nosiocima izvršne vlasti**, kojim bi se definisao jasan cilj u sprečavanju političke korupcije; usvajanja Kodeksa ponašanja za najviše predstavnike izvršne vlasti; analizu potreba i opcija za eventualnu izmenu normativnog okvira kojim se reguliše obaveza prijavljivanja sukoba interesa kao i pravila o zabrani ili ograničenju zapošljavanja najviših predstavnika izvršne vlasti posle prestanka funkcije“.

Strategija ovde zadržava formulaciju „najviši predstavnici izvršne vlasti“, što bi se moglo odnositi na užu krug nego što stoji u samoj preporuci. Takođe, Strategija se ne dotiče dela preporuke koji se odnosi na izradu dokumenta o ponašanju za predsednika.

Naime, preporuka glasi: „da delokrug Zakona o sprečavanju korupcije bude proširen tako da obuhvati sva lica na najvišim izvršnim funkcijama (LNIF), **uključujući šefove kabineta predsednika i potpredsednika Vlade, kao i specijalne i vladine savetnike**; (ii) da se usvoji kodeks ponašanja koji se primenjuje na LNIF, koji obuhvata pitanja integriteta (npr. sukob interesa, kontakte sa lobistima i trećim licima, ograničenja po prestanku radnog odnosa, itd), praćen sankcijama za kršenja i odgovarajućim praktičnim uputstvima; i (iii) da se **izradi odgovarajući dokument o ponašanju za predsednika**“.

Posebni cilj 4 (Jačanje integriteta u javnom sektoru i organima nadležnim za suzbijanje korupcije) sadrži meru „**Unapređenje antikorupcijskih mehanizama u radu javnog sektora**“. Navodi se da su nedozvoljena kumulacija javnih funkcija, nespojivost sa drugom javnom funkcijom, delatnošću ili dužnošću, sukob interesa pri stupanju na javnu funkciju, obavljanje drugog posla bez saglasnosti Agencije, odnosno delatnosti pri stupanju na javnu funkciju, uočeni kao potencijalni rizici od nastanka korupcije. Navedeni rizik je posledica **nedostatka prethodne provere integriteta** kandidata koji treba da stupe na javnu funkciju od strane organa nadležnih za njihovo postavljenje. Propisima nije propisana obavezna prethodna provera integriteta kandidata koji treba da stupe na javnu funkciju, koja bi se vršila od strane organa nadležnih za postavljenje na lokalnom nivou. **Navedeni rizik je identifikovan i preporukama I i II iz Petog evaluacionog kruga GREKO**, tako da će aktivnosti predviđene za otklanjanje ovog rizika doprineti i ispunjavanju preporuka.

Akcioni plan za period 2024-2025 predviđa (Mera 4.4. Unapređenje antikorupcijskih mehanizama u radu javnog sektora) da se do isteka 4. kvartala 2025. godine usvoje pravila za vršenje provere integriteta šefova kabineta i savetnika pre njihovog imenovanja (aktivnost 4.4.5). Ovu aktivnost, prema Akcionom planu, sprovodi Generalni sekretarijat Vlade.

Aktivnost 4.4.6 podrazumeva objavljivanje imena i nadležnosti šefova kabineta i savetnika na zvaničnim sajtovima organa Vlade“, za šta je takođe zadužen Generalni sekretarijat Vlade, sa istovetnim rokom – 4. kvartal 2025. godine.

Predlog novog Akcionog plana

Neke od aktivnosti u vezi sa preporukama II i IV iz 5. kruga GRECO evaluacije predviđene su Predlogom Akcionog plana za period 2026-2028, koji je do polovine oktobra 2025. bio na javnoj raspravi i čije usvajanje tek predstoji u vreme izrade ove analize.

Mera pomenuta u Strategiji, Unapređenje antikorupcijskih mehanizama u radu javnog sektora, u AP za 2026-2028 nalazi se u okviru posebnog cilja Jačanje integriteta u javnom sektoru i organima nadležnim za suzbijanje korupcije.

Ovaj AP predviđa i formiranje Radnog tela Vlade u cilju sprovođenja GRECO preporuka, već u prvom kvartalu 2026. godine. Za to će biti zadužen Generalni sekretarijat Vlade.

Deo operacionalizacije sprovođenja prvog dela preporuke IV (da delokrug Zakona o sprečavanju korupcije bude proširen tako da obuhvati sva lica na najvišim izvršnim funkcijama, uključujući šefove kabineta predsednika i potpredsednika Vlade, kao i specijalne i vladine savetnike) trebalo bi sprovesti u 1. kvartalu 2026. kroz ažuriranje Vodiča za funkcionere (aktivnost 4.4.3.), za šta će biti zadužena Agencija za sprečavanje korupcije.

Iako je Akcionim planom za period 2024-2025 bila predviđeno da se do isteka 4. kvartala 2025. godine usvoje pravila za vršenje provere integriteta šefova kabineta i savetnika pre njihovog imenovanja, istovetna aktivnost, sa istim obveznikom (Generalni sekretarijat Vlade) predviđena je i Akcionim planom za 2026-2028 za 1. kvartal 2026. godine. Na ovaj način je tri meseca pre isteka roka iz AP potvrđeno da ova nezahtevna aktivnost (u prvom redu aktivnost ne zahteva složenu i dugačku proceduru usvajanja) neće biti sprovedena u skladu sa planom.

Istovetna je situacija i sa aktivnošću 4.4.6. iz AP 2024-2025 – „objavljivanje imena i nadležnosti šefova kabineta i savetnika na zvaničnim sajtovima organa Vlade“, za šta je takođe bio zadužen Generalni sekretarijat Vlade, sa rokom 4. kvartal 2025. godine. I ova aktivnost pojavljuje se u predlogu AP za 2026-2028, sa rokom 1. kvartal 2026. godine.

Konačno, Predlog AP za 2026-2028 ne sadrži aktivnosti pomenute u Strategiji, u vezi sa drugim i trećim delom IV preporuke ((ii) da se usvoji kodeks ponašanja koji se primenjuje na LNIF, koji obuhvata pitanja integriteta (npr. sukob interesa, kontakte sa lobistima i trećim licima, ograničenja po prestanku radnog odnosa, itd.), praćen sankcijama za kršenja i odgovarajućim praktičnim uputstvima; i (iii) da se izradi odgovarajući dokument o ponašanju za predsednika), gde je eksplicitno bilo predviđeno da je Akcionim planom za period 2026-2028 potrebno „predvideti aktivnosti koje podrazumevaju analizu potreba i mogućnosti za eventualno usvajanje strateškog dokumenta za sprečavanje korupcije **među najvišim nosiocima izvršne vlasti**, kojim bi se definisao jasan cilj u sprečavanju političke korupcije; usvajanja Kodeksa ponašanja za najviše predstavnike izvršne vlasti; analizu potreba i opcija za eventualnu izmenu normativnog okvira kojim se reguliše obaveza prijavljivanja sukoba interesa kao i pravila o zabrani ili ograničenju zapošljavanja najviših predstavnika izvršne vlasti posle prestanka funkcije“.

Podaci - aktuelno stanje

S obzirom na to da je ispunjenje GRECO preporuke da se obezbedi transparentnost informacija o tome ko su sve savetnici javnih funkcionera i koji je zakonski osnov njihovog angažmana moguće i bez angažovanja jednog obveznika, sa propisanim rokom, već to mogu učiniti i sami organi u kojima su savetnici angažovani (ministarstva, kabineti, sekretarijati), TS je [tražila podatke](#) od Vlade Srbije, predsednika Srbije i 30 ministarstava, odnosno 25 ministarstava i pet kabineta ministara bez portfelja. Od Vlade Srbije, odnosno od njenog Generalnog sekretarijata, [traženi](#) su podaci o savetnicima predsednika Vlade i potpredsednika Vlade.

Šta je traženo

Od **ministarstava i Generalnog sekretarijata Vlade** traženi su sledeći podaci:

- 1. Informacija o broju lica koja su trenutno angažovana kao posebni savetnici ministra. (odnosno kao savetnici predsednice i potpredsednika Vlade)*
- 2. Kopije rešenja o imenovanju posebnih savetnika (odnosno savetnika predsednika i potpredsednika Vlade) koja su doneta u periodu od 17. aprila 2025. do dana postupanja po zahtevu.*
- 3. Kopije rešenja o imenovanju posebnih savetnika savetnika (odnosno savetnika predsednika i potpredsednika Vlade) koja su doneta u periodu od 1. januara 2024. godine do 17. aprila 2025. u slučaju da su imenovana lica nastavila angažovanje kao posebni savetnici i nakon 17. aprila 2025.*
- 4. Obrazloženja rešenja iz tačke 2. i 3. ovog zahteva ili drugi dokument iz kojeg se mogu videti kvalifikacije imenovanih posebnih savetnika (odnosno savetnika predsednice i potpredsednika Vlade).*
- 5. Informacija o tome da li je ministarstvo (odnosno Vlada) objavilo na svom veb-sajtu ko su lica koja su imenovana za posebne savetnika (odnosno savetnika predsednice i potpredsednika Vlade) i adresa stranice na kojoj se mogu pronaći ove informacije.*

Od **predsednika Republike** traženi su sledeći podaci:

- 1. Informacija o tome da li su neka lica trenutno **angažovana na savetodavnim poslovima** kod Predsednika Republike Srbije, odnosno u Generalnom sekretarijatu Predsednika Republike, pored lica koja su imenovana za savetnike, odnosno da li su bila angažovana u periodu od 1.1.2022. godine.*
- 2. Kopije odluka ili ugovora o angažovanju lica iz tačke 1. ovog zahteva.*
- 3. Obrazloženja odluka iz tačke 2. ovog zahteva ili drugi dokument iz kojeg se mogu videti kvalifikacije imenovanih savetnika, kao i oblast za koju su angažovani.*
- 4. Informacija o tome da li je Generalni sekretarijat Predsednika Republike Srbije objavio na svom veb-sajtu ko su lica koja su imenovana za savetnike i adresa stranice na kojoj se mogu pronaći ove informacije.*

Ko (ni)je odgovorio

Odgovore je dostavilo 25 od 32 organa – Generalni sekretarijat Vlade, predsednik Republike i 23 ministarstva (21 ministarstvo i 2 kabineta ministara bez portfelja). **Sadržajne odgovore** (manje ili više sadržajne) poslali su **predsednik Republike i 22 ministarstva**.

Nikakav odgovor nije stigao od četiri ministarstva (**Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva pravde, Ministarstva zdravlja i Ministarstva za javna ulaganja**) i tri kabineta ministara bez portfelja (**Kabineta ministra za koordinaciju aktivnosti i mera u oblasti odnosa sa dijasporom, Kabineta ministra za međunarodnu ekonomsku saradnju i društveni položaj crkve u zemlji i inostranstvu i Kabineta ministarke za rodnu ravnopravnost, sprečavanje nasilja nad ženama i ekonomsko i političko osnaživanje žena**).

Predsednički savetnici

U odgovoru **Generalnog sekretarijata predsednika Republike** navodi se da, pored lica koja su imenovana za savetnike nema lica angažovanih za savetodavne poslove. Na zvaničnoj internet stranici Predsednika objavljeno je ko su lica imenovana za savetnike, navodi se u odgovoru.

Na [sajtu](#) (meni Generalni sekretarijat/Savetnici) nalazi se spisak savetnika, uz uvodni tekst u kome stoji da „savetnici predsednika Republike obavljaju najsloženije analitičke, savetodavne i druge odgovarajuće poslove za potrebe predsednika Republike koji se odnose na državno uređenje, izgradnju i funkcionisanje političkog sistema i inicijativu za donošenje novih kao i primenu postojećih zakona, privredna kretanja i razvoj ekonomskog sistema, odbranu i bezbednost, rad Narodne skupštine Republike Srbije i Vlade Republike Srbije i drugih državnih organa, odnose Republike Srbije sa drugim državama i međunarodnim organizacijama, informisanje, saradnju sa naučnim i drugim institucijama, ostvarivanje građanskih i ljudskih prava i prava nacionalnih manjina, kao i druge stručne poslove“.

Na sajtu nema akata o imenovanju, obrazloženja, niti drugih dokumenata iz kojih bi se videlo za koju oblast su savetnici angažovani i kakve kvalifikacije poseduju za obavljanje tih poslova.

Oblast angažovanja navodi se, međutim, u odlukama o imenovanju koje su nađene u službenim glasilcima: Tatjana Jović je savetnica za spoljnu politiku, Milorad Veljović za bezbednost, Suzana Vasiljević za saradnju sa medijima, Verica Lazić za socijalna i zdravstvena pitanja, Nenad Mihailović za politička pitanja i odnose sa osobama sa invaliditetom, Dejan Savić za kulturu, Branka Đukić za javne politike i Miloš Vučević za regionalna pitanja.

Generalni sekretarijat smatra podatke tajnim

Sekretarijat Vlade odbio je da dostavi podatke. U njihovom [odgovoru](#) kojim se odbija zahtev za pristup informacijama od javnog značaja navodi se da **savetnici** pri kabinetu predsednika i potpredsednika Vlade „**ne ispunjavaju zakonom propisane uslove da bi bili informacija od javnog značaja**, a dostavljanje ličnih podataka i osnova i načina angažovanja bilo koje osobe koja nije u obavezi da javno objavi lične podatke u smislu propisa o sprečavanju korupcije predstavljalo bi povredu prava na privatnost i povredu prava na zaštitu podataka o ličnosti“.

Sekretarijat je zaključio da savetnici, pored toga što nisu funkcioneri, ne mogu uticati na rad organa javne vlasti, da su oni zaposleni u kabinetu sa pravima i obavezama iz radnog odnosa ili ugovora o delu, ali da poslovi koje vrše na predstavljaju obavljanje javne funkcije niti se mogu tumačiti kao poslovi u vezi sa radom organa javne vlasti. Ovo stoga što, kako navodi Sekretarijat, predsednik Vlade nije organ javne vlasti, a zaposleni u kabinetu „nisu ni na koji način povezani sa radom Vlade“.

Ovaj stav Sekretarijata u suprotnosti je sa preporukom II iz pete evaluacije GRECO -a i u neskladu sa Strategijom i Akcionim planom, po kome je upravo Generalni sekretarijat Vlade u obavezi sa do kraja

2025. godine obezbedi „objavljivanje imena i nadležnosti šefova kabineta i savetnika na zvaničnim sajtovima organa Vlade“. Istovetna aktivnost sada je nacrtom AP za 2026-2028 odložena za prvi kvartal 2026. godine, ali se ne vidi kakva bi izmena propisa prethodila kako bi se otklonile prepreke na koje je Generalni sekretarijat ukazao u dopisu TS, odnosno u obrazloženju za odbijanje zahteva.

Transparentnost Srbija poslala je novi [zahtev](#) Vladi Srbije, tražeći ovog puta **samo broj savetnika**, ali je i **taj zahtev odbijen** sa gotovo istovetnim [obrazloženjem](#).

Ministarski savetnici

Opšta statistika

Od 30 ministarstava (uključujući tu i pet kabineta ministara bez portfelja), odgovore je poslalo **23 (21 ministarstvo i 2 kabineta ministara bez portfelja)**. Ovo su lošiji podaci u vezi sa poštovanjem obaveza iz Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja nego u prethodnom ciklusu, kada na zahteve nisu odgovorila dva ministarstva, odnosno jedno Ministarstvo (poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede) i jedan kabinet ministra bez portfelja (zaduženog za dijasporu). **Ta dva organa i ovog puta nisu odgovorili**, a u nepoštovanju zakona pridružila su im se i ministarstva pravde, zdravlja, za javna ulaganja i kabinet ministra za međunarodnu ekonomsku saradnju i društveni položaj crkve u zemlji i inostranstvu i kabinet ministarke za rodnu ravnopravnost, sprečavanje nasilja nad ženama i ekonomsko i političko osnaživanje žena.

Jedan od 23 odgovora je bio formalan – navedeno je da se sve tražene informacije nalaze u informatoru o radu Ministarstva odbrane. Međutim, ne samo da nisu navedeni tačni linkovi ka navodno objavljenim podacima (što bi bila zakonska obaveza da je to slučaj), već ih nismo pronašli ni pretragom [informatora](#).

Od 22 koji su zaista poslali odgovore, njih 14 su odgovorili na sva pitanja, manje ili više sadržajno. „Manje – više“ znači da su u pojedinim odgovorima kao kvalifikacije za obavljanje poslova savetnika navođena zvanja koja su objavljena u rešenjima o imenovanju (pravnik... ili ekonomista...) koja ne pružaju uvid u iskustvo i stručnost u oblasti za koju je savetnik angažovan.

Broj savetnika

Od tih 22, njih 14 ima angažovan maksimalni dozvoljeni broj savetnika: po tri imaju ministri unutrašnjih poslova, privrede, zaštite životne sredine, državne uprave, za ljudska i manjinska prava, za evropske integracije, za rad i zapošljavanje, za brigu o porodici, sporta, kulture, za brigu o selu, turizma i omladine, informisanja i telekomunikacija, a jednog ministar bez portfelja zadužen za pomirenje i regionalnu saradnju.

Ministar prosvete koji ima pravo na četiri, angažovao je tri, a ministar nauke, koja takođe ima pravo na četiri savetnika, ima dvojicu angažovanih. Toliko ih ima i ministarka unutrašnje i spoljne trgovine.

Po jednog savetnika imaju ministri građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, rudarstva i energetike, spoljnih poslova. Savetnike nemaju ministar bez portfelja zadužen za razvoj nadovoljno razvijenih opština i ministar finansija. Za potonjeg, međutim, kao i za ministre unutrašnjih poslova i privrede treba uzeti u obzir da pored toga što mogu da angažuju posebne savetnike u svojstvu ministara, mogu da imaju i savetnike kao potpredsednici Vlade, a odgovore na to da li ih imaju nismo uspjeli da dobijemo.

Ukupno, za sve ministre za koje su dostavljeni odgovori – od 64 maksimalno dozvoljena savetnika, angažovano ih je 50.

Osnovni podaci o savetnicima

Barem osnovni podaci o savetnicima (imena) **objavljeni su na sajtovima šest od ukupno 30** ministarstava (tačnije, 25 ministarstava i pet kabineta ministara bez portfelja). **Biografije** savetnika nalaze se **na sajtovima tri ministarstva** - svih troje u jednom slučaju, dvoje od troje u dva slučaja.

Na sajtu **Ministarstva za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog** imena i biografije mogu se naći na sajtu u delu „Kabinet ministra“.

Ministarstvo prosvete - na sajtu (O ministarstvu) ima biografije dvoje od troje savetnika.

Ministarstvo za brigu o selu na stranici „Kontakt“ ima objavljena imena, kao i **kabinet ministra za pomirenje i regionalnu saradnju** na stranici kontakt.

Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja – objavilo je imena u informatoru – u poglavlju “Rukovodioci organa javne vlasti”.

Ministarstva zdravlja, koje nije odgovorilo na zahtev, objavilo je imena tri savetnika i biografije dvojice (Ministarstvo/Organizacija/Savetnici). Ne vidi se, međutim, da li je reč o imenovanjima od pre izbora nove vlade (16. aprila 2025.) u kojoj je ministar zdravlja ostao nepromenjen.

Na sajtu kabineta ministarke za rodnu ravnopravnost nađena je stranica „Posebna savetnica“, ali se na njoj ne nalaze bilo kakvi podaci.

Ovo je **lošije nego u prethodnom ciklusu, kada su se podaci o posebnim savetnicima mogli naći na sajtovima ili u informatorima sedam ministarstava**. U pet slučajeva podaci su bili na sajtovima (prosveta, kultura, nauka, ljudska i manjinska prava i briga o selu), a u dva u informatorima (Ministarstvo za rad i Ministarstvo za briga o porodici).

To znači da je stanje ostalo nepromenjeno (pozitivno) u četiri ministarstva - za ljudska i manjinska prava, Ministarstvu prosvete, Ministarstvu za brigu o selu i Ministarstvu za rad i zapošljavanje.

Ministarstvo zdravlja koje nije imalo objavljena imena, sada ih ima, ali ovoga puta nije odgovorilo na zahtev pa nije jasno da li je reč o imenovanjima posle izbora vlade, 16. aprila 2025. ili u prethodnom mandatu, od juna 2024.

Došlo je i do vidnog pogoršanja: **tri ministarstva koja su u prethodnom ciklusu imala objavljene podatke, sada ih nemaju (kultura, briga o porodici i nauka, pri čemu je ovo poslednje imalo ranije i objavljene biografije savetnika).**

Promena ministra – promena prakse

U vezi sa promenom prakse (nabolje ili nagore), zanimljivo je još **nekoliko pojedinačnih primera** koji ukazuju da u ministarstvima **ne postoje pravila, pa ni ustaljena praksa**, već da odlučivanje o tome **šta će se objaviti ili dostaviti u odgovoru** na zahtev zavisi od ličnosti koja o tome odlučuje. A koja, pokazalo se, nije osoba zadužena za postupanje po zahtevima za slobodan pristup informacijama od javnog značaja.

Tako je u prethodnom ciklusu Ministarstvo zaštite životne sredine u odgovoru navelo samo da imaju tri savetnika, i da nisu objavili informacije o njima, pozivajući se na član 14. Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja (privatnost i druga prava ličnosti) kao razlog da ne mogu dostaviti ostale tražene podatke, uključujući i imena savetnika.

Ovog puta, u odgovoru **koji je potpisala ista osoba ovlašćena za postupanje po zahtevima** za slobodan pristup, dostavljena su i rešenja o imenovanju i radne biografije.

Kao i u Ministarstvu zaštite životne sredine i u MUP-u je promenjen ministar (prethodni ciklus nije obuhvatio period premijera Miloša Vučevića, zahtevi su se odnosili na početak 2024. godine) pa je i odgovor različit. U prošlom ciklusu u dostavljenim rešenjima o imenovanju bila su zatamljena imena angažovanih savetnika, dok su ovog puta dostavljena rešenja sa zatamnjanim pojedinim ličnim podacima, ali su imena vidljiva.

U prošlom ciklusu specifičan odgovor stigao je iz Ministarstva za rad, zapošljavanja, boračka i socijalna pitanja, koje nije dostavilo podatke o kvalifikacijama. Ono je navelo da imenovanje posebnog savetnika ministra nije procedura iz oblasti radnog prava, već je pravni osnov za njihovo angažovanje sadržan u Zakonu o državnoj upravi, i njihova prava i obaveze se uređuju ugovorom. Stoga, navodi se u odgovoru, nisu propisani posebni uslovi ili kompetencije koje moraju ispunjavati, već ministar ima diskreciono pravo da proceni koje lice može najviše da doprinese njegovom radu.

I ovog puta odgovorili su da za imenovanje nisu propisane kvalifikacije, već je reč o diskrecionoj odluci ministra, pa se podaci o kvalifikacijama ne vide u rešenju, ili obrazloženju rešenja, ali su dostavili biografije savetnika iz kojih se mogu videti kvalifikacije.

Praksa, ali loša, sačuvana je u Ministarstvu odbrane. U prvom ciklusu ovo ministarstvo je tražilo produženje roka do 40 dana, da bi posle 36 dana poslali odgovor u kome su citirali nekoliko članova Zakona o državnoj upravi koji uređuju oblast angažovanja savetnika i vladinu Odluku o broju posebnih savetnika i merilima za naknadu za njihov rad. U okviru prepričavanja da je tim aktima propisano da ministar odbrane može imenovati tri posebna savetnika, napomenuli da ih je toliko i angažovano. Ništa više o njima, ni imena, niti bilo šta o stručnosti, kriterijumima i merilima, naknadi i o tome da li su podaci javno dostupni.

I ovoga puta citirani su članovi Zakona o ministarstvima u vezi sa imenovanjem posebnih savetnika i Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja u vezi sa izradom i objavljivanjem informatora o radu i na kraju navedeno: „Shodno napred rečenom, uz puno uvažavanje i razumevanje, predlažemo da pratite izmene Informatora o radu Ministarstva odbrane u kome se vode tačni i potpuni podaci o organu vlasti i koji se blagovremeno ažurira unošenjem odgovarajućih promena“.

Ti podaci o organu, međutim, ne uključuju **ništa u vezi sa posebnim savetnicima**, što je ipak nedovoljno da se zaključi da ministar odbrane nije angažovao nijednog posebnog savetnika.

Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave u prošlom ciklusu je dostavilo rešenja o imenovanju savetnika i ugovore koji su sa njima zaključeni, tvrdeći pri tome da se iz tih dokumenata vide i njihove kvalifikacije, što nije bilo tačno. Ovog puta, Ministarstvo je otišlo nekoliko koraka unazad, pa je u odgovoru samo navelo da su angažovana tri savetnika, ali **nije odalo niti njihova imena, niti bilo kakve druge detalje**.

U odgovoru se navodi da „zbog karaktera angažovanja posebnih savetnika ministra, odnosno činjenice da oni nisu u radnom odnosu u ministarstvu, već se njihova prava i obaveze utvrđuju ugovorom... kao i da... nisu propisani specifični uslovi u pogledu njihovog radnog iskustva, stručne spreme i drugi uslovi, Ministarstvo nije u obavezi da prilikom angažovanja posebnih savetnika raspolaže informacijama koje

se odnose na njihove kvalifikacije“. O obavezi raspolaganja informacija o imenima i izlaganja tog podatka javnosti nije bilo reči u kratkom odgovoru.

Kvalifikacije

U vezi sa kvalifikacijama savetnika, kao što je već pomenuto, tri ministarstva imaju objavljene biografije na sajtovima.

Sedam ministarstava dostavilo je radne biografije u odgovoru na zahtev, dok su dva dostavila čak i diplome posebnih savetnika. U dva slučaja u rešenjima o imenovanju (dostavljenim na zahtev) vide se zvanja (pravnik, ekonomista i sl.), dok je šest ministarstava dostavilo rešenja u kojima su samo imena savetnika, ali ne čak ni zvanja.

Ovoga puta, iako taj dokument nije tražen, četiri ministarstva su dostavila **ugovore** o angažovanju savetnika (u prethodnom ciklusu sedam). U dva ugovora vidljivi **su iznosi koji se isplaćuju savetnicima** (taj podatak bio je vidljiv u četiri slučaja u prošlom istraživanju). Svi savetnici u Ministarstvu sporta imaju istu naknadu kao i ranije - po 147.338 dinara mesečno, što je više od savetnika u Ministarstvu informisanja i telekomunikacija koji primaju 130.000 mesečno.

U prethodnom ciklusu savetnici u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava imali su 136.000, a u Ministarstvu kulture 120.000, ali ovog puta ta dva organa nisu dostavili ugovore.

U vezi sa samim savetnicima, **njihovim kvalifikacijama, iskustvom i drugim angažovanjima**, notirano je **nekoliko zanimljivih ili specifičnih podataka** iz dostavljenih dokumenata, ili su pronađeni u medijima.

Iz Ministarstva unutrašnjih poslova dostavljena su rešenja iz kojih se vide samo imena - **Slavica Đukić Dejanović, Saša Radulović i Milomir Premović**. Počasna predsednica SPS-a i nekadašnja ministarka prosvete za medije je izjavljivala da je, kao savetnica, zadužena za psihološko-zdravstveni status pripadnika MUP-a, dok je Premović pominjan kao savetnik za odnose sa Kinom. S druge strane, nije moguće utvrditi ko je Saša Radulović.

Ministarska zaštite životne sredine ima tri savetnika – jedan je diplomirani ekolog, drugi je završio Pravni fakultet u Beču, dok je treći, [Aleksa Tojčić](#), koji je bio posebni savetnik i Irene Vujović, pravnik i **član Centra za društvenu stabilnost**, organizacije koja se deklariše kao organizator skupova protiv blokada i koja potpisuje spotove usmerene protiv studentskih protesta i opozicije.

Ministar za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog takođe ima jednog savetnika koji je, kako stoji u [biografiji na sajtu](#), aktivan u **Centru za društvenu stabilnost**. To je istoričar Dušan Mišković, rođen 1994. godine, koji je od 2022. do 2025. godine radio u privatnom sektoru u oblasti rada agencija za zapošljavanje. Od 2023. godine angažovan je kao stručni saradnik u Fondu za izbegla i raseljena lica i za saradnju sa Srbima u regionu. Od 2014. do 2024. bio je aktivan u Savezu studenata.

I dok bi se stručno sarađivanje u Fondu za izbegla i raseljena lica moglo uglaviti u iskustvo u oblasti ljudskih i manjinskih prava, za drugog savetnika je teško pronaći sličnu referencu.

U biografiji na sajtu se navodi da je Dragan Delibašić fakultetsko obrazovanje stekao u Zagrebu i da je u Beogradu završio specijalističke studije. U radnoj biografiji, dostavljenoj TS, vidi se da je da je zapravo završio Vojnotehničku akademiju kopnene vojske JNA (diplomirani inženjer saobraćaja), a potom i specijalističke studije na Vojnotehničkoj akademiji VJ i da je od 1989. do 2022. bio profesionalno vojno

lice. Od 2023. do 2024 u JP Pošta Srbije bio je službenik unutrašnje kontrole – rad na prevenciji i otkrivanju korupcije, a od novembra 2024. u Ministarstvu unutrašnje i spoljne trgovine radio je na sačinjavanju analiza različitih oblika nelegalne trgovine.

Biografija na sajtu je jezgrovitija, pa samo stoji da je radio u Ministarstvu odbrane, JP „Pošta Srbije“ i Ministarstvu za unutrašnju i spoljnu trgovinu i da se tokom radnog veka bavio analizom i upravljanjem rizika u okvirima različitih operativnih okvira u pružanju obaveštenja i analitičkih izveštaja.

Treća savetnica se bavila pitanjima terorizma i ljudskih prava, pre svega ženskih i dečijih.

Među tri savetnika ministra za evropske integracije još je jedan aktivista **Centra za društvenu stabilnost**. Pravnik Marko Miškeljin se često viđa u provladinim medijima kao analitičar koji se bavi blokadama i „blokaderima“, dvoličnošću opozicije, Kosovom, NIS-om.

I savetnik Srđan Barac, takođe pravnik, je analitičar prisutan u medijima, gde osuđuje studente, blokade, govori o Kosovu. Barac je bio savetnik Nemanje Starovića, aktuelnog ministra za evropske integracije, kada je ovaj bio ministar za rad i zapošljavanje. Na osnovu toga bi se moglo zaključiti da je pre reč o osobi od poverenja ministra, nego o savetniku koji je stručan za oblast rada ministarstava, ili pak o osobi čija stručnost nadilazi granice pojedinačnih resora ili portfelja.

Inženjer organizacionih nauka David Ivanović, koji je savetnik ministra prosvete, ima **bogato iskustvo u oblasti savetovanja**. Naime, **savetovanje** je, pored „prvih profesionalnih koraka u privatnom sektoru“, kako stoji u njegovoj biografiji, **jedino čime se bavio otkako je 2022. godine diplomirao**. Nakon „prvih koraka“, navodi se, „angažovan“ je u Kabinetu predsednika Vlade kao savetnik za omladinu i obrazovanje. „Radni angažman“ nastavlja u Kabinetu predsednika Skupštine Srbije kao savetnik za obrazovanje i omladinske politike, sa fokusom na razvoj i praćenje javnih politika u prosveti, pripremu tematskih analiza i izveštaja, organizaciju međusektorskih sastanaka i radnih grupa i koordinaciju sa nadležnim ministarstvima i relevantnim parlamentarnim odborima, od kojih su najvažniji Odbor za prava deteta i Odbor za obrazovanje. Od aprila 2025. je posebni savetnik ministra prosvete.

Iako nema radno iskustvo u oblasti za koju je angažovan (prema rešenju o imenovanju) - oblast učeničkog i studentskog standarda, ima je kao učenik i student. U njegovoj biografiji stoji da je osnovnu i srednju školu završio kao nosilac Vukove diplome, „a bio je i nosilac mnogobrojnih odlikovanja“. „Tokom osnovnih studija, kao član brojnih studentskih organizacija i sekretar Studentskog parlamenta, stekao je znanja i kompetencije u oblasti obrazovanja studenata, razvoja i organizovanja akademskih i vannastavnih programa“. Stoga je, kako stoji u biografiji, „na temelju tih kompetencija, profesionalnu karijeru nastavlja u institucijama Vlade Republike Srbije“.

I u **ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja** može se naći posebni savetnik ministra sa iskustvom u nevladinom sektoru. Ovog puta nije reč o Centru za društvenu stabilnost, već o **Centru za antropološke studije**, čiji je jedan od osnivača advokat Miroslav Vasić, sadašnji savetnik ministarke. Vasić se od 1985. godine u advokaturi, piše u njegovoj biografiji, bavio krivičnim, međunarodnim krivičnim, radnim, građanskim i trgovačkim pravom, a u tri mandata je bio član RIK-a (na predlog Srpske stranke Zavetnici). Centar za antropološke studije je organizacija koja se bavi kultovima i sektama, a poznata je po javnim nastupima jednog od osnivača - Miroslava Petrovića.

Savetnik ministarke za rad Milice Đurđević Stamenkovski je i **bivši profesionalni fudbaler** Srđan Stanić, koji je završio **menadžment u sportu** na BK univerzitetu, a bio je i član opštinskog veća u Vrbasu, zadužen za sport i omladinu.

Ministarka za brigu o porodici Jelena Žarić Kovačević, koja je u prethodnoj vladi bila ministarka za državnu upravu i lokalnu samoupravu, sa sobom je **na novu funkciju dovela i svo troje posebnih savetnika**, što je još jedan pokazatelj da izbor savetnika zavisi manje od specifične stručnosti, a više od ministarskog poverenja.

Pravnik Vladan Antić, rođen 1978. godine, otkako je 2008. godine diplomirao radio je kao advokat, većnik u Gradskoj opštini Crveni Krst, predsednik Opštinske izborne komisije u toj niškoj opštini i potom kao savetnik ministarke, koja je takođe iz Niša.

Milenko Krajcar, pre nego što je postao savetnik, sudeći po biografiji, **nije imao bilo kakva iskustva sa državnom upravom, lokalnom samoupravom i brigom o porodici** (bar ne profesionalna iskustva). Završio je višu hotelijersku, potom je na Megatrendu postao diplomirani ekonomista i magistar ekonomskih nauka, radi u JP Srbijagas od 2013. kao komercijalni saradnik za prodaju kapaciteta, a pre toga se bavio marketingom, prodajom i bio asistent glavnog menadžera servisne mreže pirotске kompanije "Tigar trgovina".

Treća posebna savetnica, Studenka Stojanović, rođena 1982. godine, diplomirala je 2012. u Boru menadžment na Tehničkom fakultetu, prvi posao koji je naveden u radnoj biografiji je direktorka JP Borski turistički centar 2014. (dve godine posle diplomiranja), potom je četiri godine (2016-2020) bila narodna poslanica, a od 2021. u JP Pošta je „vodeći saradnik“.

Ministarstvo kulture poslalo je samo rešenja o imenovanju, u kojima nema čak ni zvanja, a na sajtu nema biografija, pa je savetnike teško preciznije identifikovati.

Nađen je podatak da je osoba istog imena kao posebna savetnica (Slavica Marković) šefica kabineta ministra Nikole Selakovića, a osoba istog imena je bila u ministarstvu pravde, gde je Selaković ranije bio ministar.

Identitet Nermine Ahmetović može se potvrditi, kao što se može potvrditi i da se mesta posebnih savetnika raspodeljuju u međustranačkim koalicionim dogovorima, na sličan način kao mesta direktora javnih preduzeća. Naime, na sajtu Stranke pravde i pomirenja nalazi se [informacija](#) o njenom imenovanju za posebnu savetnicu i podatak da je diplomirala engleski na Univerzitetu u Prištini, te da je na novoj dužnosti zadužena za kulturu nacionalnih manjina. Na sajtu se navodi da je „njenim imenovanjem oslobođena uzurpirana pozicija od strane disidenata **koja je pripadala stranci (Stranci pravde i pomirenja, prim. aut.) u koalicionim dogovorima**“. Nakon imenovanja, Ahmetović je [zahvalila](#) predsedniku stranke što je postala posebna savetnica ministra kulture: "Molim Gospodara Svemogućeg da nam olakša i održi nas na putu istine i pravde. **Zahvaljujem predsedniku i rukovodstvu stranke na ukazanom poverenju**. Samo zajedno možemo stvarati bolju budućnosti za sve!"

Drugi **savetnik ministra kulture** je Miroslav Knežević, nekadašnji **državni sekretar za turizam** u Ministarstvu trgovine, turizma i telekomunikacija, **vanredni profesor na Fakultetu za turistički i hotelijerski menadžment** Univerziteta Singidunum. Knežević je radio pet godina u turističkoj agenciji na Zlatiboru, a od 2011. je zaposlen na Univerzitetu Singidunum (saradnik u nastavi, docent, angažovan na predmetima Ekonomika turizma, Upravljanje kvalitetom u hotelijerstvu, Hotelsko poslovanje, Menadžment u hotelijerstvu i dekan Fakulteta za turistički i hotelijerski menadžment).

Ministar nauke, tehnološkog razvoja i inovacija ima savetnika zaduženog za koordinaciju između Ministarstva i Fonda za nauku i **za naučnu delatnost u sferi bezbednosti i odbrane**. Savetnik Sava Stambolić završio je Pravni fakultet u Novom Sadu, bavi se retorikom, javnim nastupim, aktivan je u Svetosavskoj omladini, u Kulturnom centru Novi Sad 2012-2013 kao asistent direktora radio je na uvođenju ćirilice u vizuelni identitet ustanove, bavio se programima usmerenim na identitetske teme.

Potom je četiri godine (2015-2019) radio u javnobeležničkoj kancelariji, od 2019. u gradskoj upravi Subotice, bio je šef kabineta gradonačelnika, a u ambasadi Srbije u Moskvi radio je sa srpskom zajednicom, bavio se dopunskom školom srpskog jezika, a od juna 2024. do maja 2025. bio je savetnik predsednika Vlade Miloša Vučevića, “baveći se širokim spektrom pitanja, od međunarodnih odnosa, **preko negovanja odnosa Kabineta premijera sa lokalnim samoupravama i nacionalnim manjinama**, do omladinske politike, kao član vladinog Saveta za mlade”. Baveći se nacionalnim manjinama, Stambolić nije zanemario ni nacionalnu većinu, pa se u subotičkom udruženju “Arsenije Čarnojević” bavi “afirmacijom srpske zavičajne istorije kroz organizovanje svečanosti, predavanja, književnih večeri.

Zavidna biografija, mada iz nje nije jasno postoje li dodirne tačke sa resorom nauke, tehnološkog razvoja i inovacija. Kada je reč o konkretnoj oblasti savetovanja (naučna delatnost u sferi bezbednosti i odbrane), navodi se da se Stambolić “tokom 2025. godine”, usavršavao na Visokim studijama bezbednosti i odbrane, u okviru Škole nacionalne odbrane “Vojvoda Radomir Putnik”. Ove studije “uspešno je završio” u julu 2025. godine, mesec dana **nakon što je postao savetnik za naučnu delatnost u sferi bezbednosti i odbrane**. Njegov završni rad naslovljen je “Važnost značenja za moral vojske i vojni etos u konceptu totalne odbrane”.

Ministar **informisanja i telekomunikacija** ima posebnog savetnika čije su dužnosti, po ugovoru, specifikovane, što nije slučaj u većini ugovora u kojima stoji da savetnici “sačinjavaju mišljenja i obavljaju savetodavne poslove za ministra”.. Pored ostalog, on bi trebalo da pruža “podršku organima javne vlasti za raspisivanje konkursa u oblasti javnog informisanja” i da “izradi specifikaciju Faze 2 platforme za uspostavljanje Javnog informacionog sistema za sprovođenje i praćenje sufinansiranja projekata u oblasti javnog informisanja”. Reč je, inače, o Milošu Gariću koji je bio glavni urednik portala Kosovo onlajn, a prethodno je bio i državni sekretar u istom ministarstvu.

Doktor filozofije Aleksandar Lukić je posebni savetnik koji se bavi koordinacijom i organizacijom, dok se posebni savetnik Uroš Šuvaković bavi poslovima u oblasti međunarodne saradnje i evropskih integracija i implementacije direktiva EU u nacionalno zakonodavstvo.

Predlozi i moguća rešenja

Ponovljeni predlozi TS

Predlozi i moguća rešenja u najvećem su delu istovetni kao i oni koje je TS dala, odnosno na koje je ukazala, u prethodnom ciklusu istraživanja o ispunjenju ovih preporuka, u aprilu 2024. godine. Reč je o problemu i rešenjima koji sežu mnogo više u prošlost, daleko pre izrade prve analize, pa i pre nego što su kao konkretne preporuke, 2022. godine, formulisani u okviru izveštaja o petom krugu GRECO evaluacije. Transparentnost Srbija, naime, već gotovo dve decenije ukazuje na potrebu da se zakonski uredi mogući sukob interesa kod savetnika nosilaca najviših javnih funkcija zbog mogućnosti da faktički utiču na donošenje važnih odluka.

Pri tom se mora voditi računa o tome da ne ugrozi mogućnost članova Vlade da na ovaj način angažuju stručna lica koja imaju svoje redovne poslove i obaveze, i koji nisu spremni da ih žrtvuju da bi se u punom obimu posvetili pružanju podrške javnim funkcionerima. Za takva lica ne mogu važiti iste zabrane i ograničenja kao za funkcionere, ali je neophodno uvesti pravila na osnovu kojih bi bili obavezni da obelodane da li po pitanju o kojem pružaju savete imaju i neki privatni interes i obezbediti kontrolu poštovanja tih obaveza. S druge strane, ako se savetnička mesta tretiraju kao nagrada za osobe koje su politički ili lično bliske funkcionerima, ili kao prilika za de facto zapošljavanje u državnoj upravi osoba koje ne bi ispunjavale uslove za postavljenje na visoke položaje u hijerarhiji, onda bi bilo opravdano tretirati ih kao i bilo kog drugog politički postavljenog funkcionera. To je koncept koji je predstavljen i u poslednjem objavljenom nacrtu dopuna Zakona o sprečavanju korupcije.

GRECO je u svom izveštaju iz 2022. godine ukazao da je potrebno da se delokrug Zakona o sprečavanju korupcije proširi tako da obuhvata sva lica na najvišim izvršnim funkcijama, uključujući i posebne i vladine savetnike. Na osnovu preporuka GRECO, Agencija za sprečavanje korupcije bi trebalo da redovno kontroliše izveštaje o imovini i prihodima funkcionera izvršne vlasti (među koje će biti uključeni i njihovi savetnici i šefovi kabineta).

TS smatra da je GRECO dobro uočio da je potrebno je da se obezbedi transparentnost informacija o tome ko su sve savetnici javnih funkcionera. TS je u prethodnoj analizi podsetila na gotovo komičan slučaj „[lažnog savetnika](#)“ premijera iz oktobra 2016. kao na dobru ilustraciju šta je sve moguće kada ovakvi podaci nisu lako dostupni. Domet GRECO preporuka je ipak ograničen, jer se preporuke odnose samo na savetnike čiji je status jasno definisan u sistemu izvršne vlasti (tzv. posebni savetnici). Nisu pak obuhvaćene situacije kada se savetnici [angažuju po nepoznatoj pravnoj proceduri, sa nepoznatim statusom, za nepoznat iznos i za nepoznatog naručioca](#).

Za ispunjenje drugog dela druge preporuke, u vezi sa objavljivanjem („da budu javno i lako dostupni“) imena i oblasti nadležnosti svih savetnika u Vladi i u kabinetu predsednika, Vlada Srbije je antikorupcijskom strategijom i akcionim planovima za njeno sprovođenje (u trenutku izrade ove analize, u oktobru 2025. godine, AP za 2026-2028 još je u formi predloga) predvidela da se ona ispuni „objavljivanjem imena i nadležnosti šefova kabineta i savetnika na zvaničnim sajtovima organa Vlade“. Prvim planom to je trebalo okončati u poslednjem kvartalu 2025. godine, ali je ta ne preterano zahtevna aktivnost, čije ispunjenje ne zahteva značajno vremensko angažovanje iole većih ljudskih kapaciteta niti finansijske resurse, uvrštena i u predlog plana za 2026-2028, odnosno odložena je za prvo kvartal 2026. godine. U međuvremenu Vlada Srbije odbija da dostavi podatke o savetnicima premijera i potpredsednika, pa čak i njihov broj.

Suštinski, planirana aktivnost iz Akcionog plana je na tragu predloga TS iz analize objavljene 2024. godine (da se ispuni kroz uvođenje obaveze i prakse objavljivanja na sajtovima Vlade, ministarstava i Predsednika), pri čemu je uočljivo da se u planu ne pominje predsednik Republike. Odgovor na pitanje zbog čega je to tako mogao bi se pronaći u činjenici da Vlada ne može da obaveže predsednika na ispunjenje preporuka. TS je prilikom izrade Strategije i AP ukazivala da bi upravo zbog toga ove dokumente (ili barem Strategiju) morao da usvoji parlament, ali za to jednostavno nije bilo sluha u radnoj grupi, odnosno u Ministarstvu pravde.

TS je u prošlogodišnjoj analizi ukazala da bi ovu GRECO preporuku delom mogla da ispuni i Agencija za sprečavanje korupcije (kada, i ako savetnici dobiju svojstvo javnog funkcionera), time što bi u svojim registrima javnih funkcionera omogućila da se pretragom dođe do informacija o svim licima koja vrše određenu javnu funkciju. I sada je ovakva pretraga moguća, ali nije u potpunosti pouzdana (slične funkcije upisane na različit način).

I dalje stoji i prošlogodišnja preporuka TS za korak na normativnom planu koji bi obezbedio, ili bar stvorio preduslove, da se ove informacije objavljuju. Jedan od načina za to bi bilo preciziranje akta koji donosi Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti. Aktuelno Uputstvo za izradu i objavljivanje informatora o radu organa javne vlasti (*"Sl. glasnik RS", br. 10/2022*) bi se u tom smislu moglo precizirati, tako da izričito bude propisana obaveza objavljivanja informacija o nosiocima javnih funkcija i savetnicima nosilaca javnih funkcija.

Analiza prakse postupanja ministarstava pokazuje da se imena angažovanih savetnika po pravilu ne objavljuju ili da se to ne čini na sistematičan način, koji bi garantovao ažurnost. Pri tome se, u vreme dok regulisanje obaveze objavljivanja postaje deo zvanične politike Vlade Srbije, smanjuje broj ministarstava koja imena već imaju objavljena, a sama Vlada odbija da ih dostavi po zahtevu za pristup informacijama od javnog značaja. S druge strane, imena savetnika predsednika Republike su [dostupna](#), ali bez dodatnih informacija o njihovim zaduženjima i bez biografija.

Nacrt dopuna Zakona „na ledu“

Ništa se nije promenilo ni u vezi sa Nacrtom izmena i dopuna Zakona o sprečavanju korupcije, koji je bio postavljen na javnu raspravu u periodu od 3. do 22. avgusta 2022. Ovaj tekst i dalje nije pretočen u predlog, a izveštaj sa javne rasprave, koji je morao da bude objavljen početkom septembra 2022, i dalje nije dostupan. Razlozi za to su nepoznati.

Iako je ovaj nacrt uglavnom i pripremljen da bi se zadovoljile neke od preporuka GRECO, to nije učinjeno na zadovoljavajući način.

Glavna promena u nacrtu izmena i dopuna zakona odnosi se na definiciju pojma „javni funkcioner“. Usvajanje ove promene bilo bi veoma bitno jer će se na taj način praktično staviti van snage neutemeljeno i štetno autentično tumačenje ovog zakona koje je Skupština usvojila u februaru 2021, usled kojeg je nekoliko hiljada funkcionera izgubilo taj status (npr. direktori škola). U novoj definiciji se izričito navodi da će funkcioneri biti šefovi kabineta i savetnici, ali samo oni koji te poslove obavljaju unutar Vlade Srbije i ministarstava. Time se formalno odgovara na preporuku GRECO, koja se odnosila isključivo na vrh izvršne vlasti, jer je samo to bio predmet njihove evaluacije. Međutim, nema nikakvog suštinskog razloga zbog kojeg bi u definiciji funkcionera bili izostavljeni savetnici i šefovi kabineta u skupštinama Srbije i AP Vojvodine, u pokrajinskoj vladi, drugim republičkim organima i većim gradovima.

Naime, nacrtom izmena Zakona o sprečavanju korupcija promene su predložene u okviru izmenjene definicije pojma „javni funkcioner“ u članu 2. Zakona. One se vrše zbog preporuka GRECO. Tačno je da je GRECO preporučio da se pojmom funkcionera obuhvate šefovi kabineta u Vladi, kao i savetnici kod Predsednika Republike i u Vladi. Međutim, isključivi razlog za limitiranje tih preporuka na ove šefove kabineta i savetnike bila je okolnost da je GRECO evaluacioni tim imao usko definisan zadatak – da ispita propise i praksu koja se tiče najviših delova izvršne vlasti u Republici Srbiji. Stoga nema razloga da se zakonodavna intervencija ograničava isključivo na ove šefove kabineta i savetnike.

Naprotiv, trebalo bi na sličan način pojmom funkcionera obuhvatiti i osobe koje slične poslove obavljaju u drugim organima vlasti (na primer, u Narodnoj skupštini, u gradovima, u javnim preduzećima i drugim privrednim društvima u vlasništvu države i tome slično). Slično tome, ako se izričito pominje zamenik direktora Agencije za sprečavanje korupcije, trebalo bi sagledati da li postoje i neki drugi zamenici direktora i drugih funkcionera, koji iz nekog razloga nisu obuhvaćeni sadašnjim zakonskim normama.

Pored navedenog, kada se uporedi predloženo zakonsko rešenje sa preporukama GRECO, upadljivo je da se u predloženoj definiciji ne pominju šef kabineta i savetnici Predsednika Republike (već samo oni koji te funkcije i poslove obavljaju kod predsednika i potpredsednika Vlade ili pojedinih ministara), pa bi trebalo ili ispraviti ovaj propust (ako je o tome reč), ili u obrazloženju ukazati na to da su šef kabineta Predsednika Republike i njegovi savetnici već obuhvaćeni po drugom osnovu.

Radi promišljanja efekata ove norme trebalo bi sagledati i obrazložiti koji će status imati šefovi kabineta i savetnici kao javni funkcioneri. Naime, Zakon predviđa drugačiji sistem zabrana, ograničenja i obaveza za javne funkcionere u zavisnosti od toga da li se smatra da je reč o funkciji koja zahteva zaposlenje, odnosno stalni rad ili ne. U tom smislu je neophodno već sada predočiti javnosti, a najviše budućim obveznicima, kakve bi bile njihove obaveze i razmotriti u celosti opravdanost takvog rešenja.

Najzad, pored savetničkih pozicija koje su formalizovane i prepoznate kao takve u pravnom sistemu Republike Srbije, postoje brojne situacije kada se tvrdilo ili nagađalo da su pojedinci (npr. bivši zvaničnici drugih država) radili kao savetnici u Vladi Srbije. Pravna priroda ovih angažmana nije bila rasvetljena, a može se pretpostaviti da je u stvari bilo reč o konsultantskim ugovorima, koje čak nije ni zaključivala Vlada Republike Srbije, već drugi subjekti koji su plaćali konsultante. Ovakve situacije predstavljaju dodatnu opasnost po javni interes, jer tako angažovani savetnik za svoj rad ne odgovara organu vlasti / javnom funkcioneru, već može zastupati skrivene interese lica koja ga je angažovalo i koje finansira njegov rad.

Uređivanje ovih pitanja prevazilazi trenutni obuhvat Zakona o sprečavanju korupcije (u smislu obuhvata takvih lica pojmom javnog funkcionera), ali svakako zasluži da bude uređeno. Pravo mesto za to bi mogao da bude Zakon o sprečavanju korupcije, jer ne postoji ni jedan drugi propis koji bi uređivao rad savetnika kod svih javnih funkcionera. Svi razlozi iz kojih proističe potreba da se uredi sukob interesa kod savetnika pojedinih funkcionera izvršne vlasti koji su imenovani na te položaje, a na šta je ukazao GRECO, jednako postoji i kada je reč o savetnicima koji pružaju usluge po ugovoru (npr. da obelodane da li imaju neki sukob interesa u vezi sa savetima koje pružaju). Verujemo da bi GRECO takođe preporučio uređivanje ovih pitanja da je bio upoznat sa postojanjem ovakve prakse u Srbiji.

Norma bi mogla da glasi ovako:

3) „javni funkcioner“ je:

(1) svako izabrano, postavljeno ili imenovano lice u organu javne vlasti, osim lica koja su predstavnici privatnog kapitala u organu upravljanja privrednog društva koje je organ javne vlasti;

(2) državni službenik na položaju, zamenik direktora Agencije za sprečavanje korupcije,

(3) šef kabineta i savetnik izabranog, postavljenog i imenovanog lica (alternativa: koje imenuje izabrano, postavljeno i imenovano lice)".

Alternativno, u slučaju da se prilikom razmatranja ovog predloga i javne rasprave dođe do zaključka da bi predstavljalo preveliku intervenciju da se pod pojmom funkcionera obuhvate svi šefovi kabineta i savetnici, onda bi trebalo izlistati ko će biti obuhvaćen normom, ali tako da spisak u svakom slučaju bude širi od onog koji predstavlja minimum za ispunjavanje GRECO preporuka. U najmanju ruku, trebalo bi obuhvatiti šefove kabineta i savetnike kod republičkih i pokrajinskih organa, kao i na nivou Grada Beograda i drugih gradova.

Kada je reč o drugim licima koja faktički vrše poslove savetovanja, a ne spadaju ni u jednu od pomenutih kategorija, trebalo bi u ovom zakonu propisati posebnu normu (nismo je numerisali):

„Sukob interesa kod lica koja vrše poslove savetovanja javnih funkcionera

Član

Sprečavanje, prijavljivanje i način rešavanja sukoba interesa lica koja nisu javni funkcioneri u smislu ovog zakona, a vrše poslove savetovanja javnih funkcionera po ugovornom osnovu sa organom javne vlasti uređuje se odredbama tog ugovora, u skladu sa načelima iz ovog zakona.

Poslove savetovanja javnih funkcionera ne može vršiti fizičko ili pravno lice koje nije angažovano od strane organa javne vlasti.“

Nacrt zakona ne uređuje pravne odnose koji proističu iz faktičkog prestanka važenja autentičnog tumačenja definicije funkcionera, kao i činjenicom da bi nakon usvajanja izmena pojedina lica po prvi put postala javni funkcioneri na osnovu izmena i dopuna zakona (zatečeni savetnici, šefovi kabineta i slično). Njima se mora ostaviti pravo izbora – da li žele da nastave da rade te poslove u drugačijim okolnostima. Naš predlog je da se to učini na sledeći način:

„Lice iz člana u roku od 15 dana od dana početka primene ovog zakona pisanim putem obaveštava organ nadležan za njegov izbor, imenovanje ili postavljenje da li želi da nastavi da obavlja poslove savetovanja, odnosno šefa kabineta, kao javnu funkciju.

Lice iz stava 1. ovog člana koje se izjasni pozitivno, smatra se javnim funkcionerom od dana pozitivnog izjašnjenja. Lice iz stava 1. ovog člana koje se izjasni negativno, ne smatra se javnim funkcionerom, pod uslovom da bude razrešeno dužnosti, odnosno da raskine ugovor o angažovanju u roku od šest meseci od dana početka primene ovog zakona.

U slučaju da lice iz stava 3. ovog člana ne bude razrešeno, odnosno da ne raskine ugovor o angažovanju u roku iz stava 3. ovog člana, smatra se javnim funkcionerom počev od dana isteka roka iz stava 3. ovog člana.

Organ vlasti obaveštava Agenciju o svom postupanju i postupanju lica iz ovog člana u roku od 15 dana od nastanka promene.“

Prilog: Linkovi ka odgovorima na zahteve:

[Vlada Srbije - odbijen zahtev](#)

[Vlada Srbije – drugi odbijen zahtev](#)

[Predsednik](#)

[Ministarstvo finansija](#)

[MUP](#)

[Ministarstvo privrede](#)

[Ministarstvo zaštite životne sredine](#)

[Ministarstvo GSI](#)

[Ministarstvo rudarstva i energetike](#)

[Ministarstvo unutrašnje i spoljne trgovine](#)

[Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave](#)

[Ministarstvo za ljudska i manjinska prava](#)

[Ministarstvo za evropske integracije](#)

[Prilog](#)

[Ministarstvo odbrane](#)

[Ministarstvo spoljnih poslova](#)

[Ministarstvo prosvete](#)

[Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja](#)

[Ministarstvo za brigu o porodici](#)

[Ministarstvo sporta uputstvo o dopuni](#)

[Ministarstvo sporta](#)

[Prilog 1 Prilog 2 Prilog 3 Prilog 4](#)

[Ministarstvo kulture](#)

[Ministarstvo za brigu o selu](#)

[Prilog 1](#) [Prilog 2](#) [Prilog 3](#)

[Ministarstvo nauke](#)

[Ministarstvo turizma i omladine](#)

[Ministarstvo IT](#)

[Kabinet min. bez portfelja zaduženog za razvoj nadovoljno razvijenih opština](#)

[Kabinet min. za pomirenje i regionalnu saradnju](#)